Re-eksamen på økonomistudiet, vintereksamen 2012/2013

Økonomiske principper A

1. årsprøve

21. februar 2013

(2-timers prøve uden hjælpemidler)

Alle spørgsmål ønskes besvaret.

OPGAVE 1

Angiv og begrund hvorvidt følgende udsagn er korrekte:

- 1.1 Hvis indkomsten stiger, så vil efterspørgslen efter alle varer stige.
- 1.2 Hvis to varer er substitutter, så er krydspriselasticiteten positiv.
- 1.3 Indførelse af minimumslønninger kan skabe arbejdsløshed.
- 1.4 Incidensen af en afgift afhænger af efterspørgslens egenpriselasticitet og udbuddets egenpriselasticitet.
- 1.5 Når personer med en lang uddannelse får højere timelønninger end personer uden uddannelse, så kan vi udlede, at uddannelse øger marginal-produktet af arbejdskraft.

OPGAVE 2

Vi betragter et marked for køb og salg af batterier. Antag, at der kun eksisterer én type batterier, og at markedet er karakteriseret ved fuldkommen konkurrence.

Det koster den enkelte producent 2 kroner at producere et batteri, og der er ingen yderligere omkostninger ved produktionen. Den aggregerede efterspørgselskurve er en ret linje. Der er ingen efterspørgsel ved en pris på 10 kroner. Ved lavere priser er efterspørgslen positiv, og hvis batterier er gratis, vil forbruget være på 200 mio. batterier om året. Forbrugerne skaffer sig af med batterierne på forskellig vis, hvilket i gennemsnit koster samfundet 1 krone pr. batteri til oprydning, rensning af forurenet jord mv. Det antages indtil videre, at det er umuligt at genbruge batterierne og/eller at indføre et pantsystem.

2.1 Hvor store er den enkelte virksomheds marginalomkostninger og gennemsnitlige omkostninger forbundet med at producere batterier? Begrund.

- 2.2 Beskriv hvordan markedsudbudskurven fremkommer. Skitsér den aggregerede udbuds- og efterspørgselskurve i et diagram og angiv størrelsen af prisen og mængden i markedsligevægten.
- 2.3 Redegør for begrebet eksternalitet. Beskriv hvordan det pågældende marked er behæftet med en eksternalitet, og vis hvordan den kan illustreres i ovenstående diagram. Find den samfundsmæssigt optimale produktion af batterier og sammenlign med markedsligevægten.
- 2.4 Vil det være muligt at internalisere eksternaliteten ved at indføre et subsidium eller en afgift? Begrund.

Antag nu, at det er muligt at genbruge råmaterialerne i brugte batterier, og at disse råmaterialer har en værdi på 50 øre pr. batteri. Regeringen overvejer at indføre et landsdækkende pantsystem, hvor der betales 1 krone i pant ved køb af et batteri. Panten returneres til forbrugerne, hvis batteriet leveres tilbage til forretningen/producenten (det antages forsimplende, at der ikke er yderligere omkostninger ved pantsystemet). Forbrugerne har dog ekstra omkostninger herved i form af tabt tid, opbevaring af brugte batterier mv. En markedsundersøgelse har vist, at køberne er villige til at levere batterierne tilbage, hvis panten er på 50 øre eller derover, og ellers ikke.

- 2.5 Redegør så grundigt som muligt for effekterne af at indføre pantsystemet på forbruget af batterier, forbrugeroverskuddet, producentoverskuddet samt den aggregerede velfærd.
- 2.6 Redegør for det såkaldte Coase-teorem og beskriv, hvordan det relaterer sig til den konkrete problemstilling.